

MINISTARSTVO RADA
I MIROVINSKOGA SUSTAVA

Cjeloživotno profesionalno usmjeravanje u kontekstu cjeloživotnog učenja i zapošljivosti

*Uprava za tržište rada i zapošljavanje
Irena Bačelić*

travanj 2018.

Profesionalno usmjeravanje

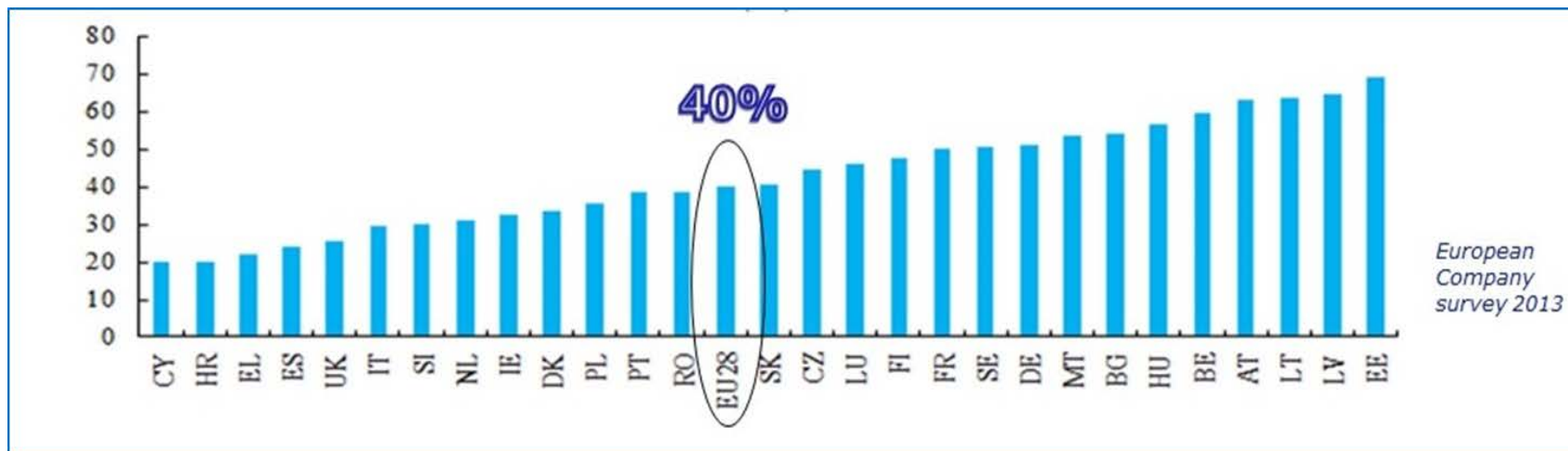
- Predstavlja skup aktivnosti koje pojedincima omogućavaju prepoznati svoje sposobnosti, kompetencije i interese u različito doba života kako bi donijeli odluke o obrazovanju, osposobljavanju te mogli upravljati vlastitom profesionalnom karijerom (*Rezolucija Vijeća ministara Europske unije 2004. i 2008.*).
- Cilj profesionalnog usmjeravanja je dugoročnim planiranjem karijere i stjecanjem vještina za razvoj karijere omogućiti bolju ekonomsku produktivnost poslodavca ali i uspješnost pojedinca.

Neusklađenost ponude i potražnje

- 40% poslodavaca u EU upozorava da ne može pronaći zaposlenike s pravim vještinama
- 43% zaposlenih osjeća utjecaj novih tehnologija na poslu
- 71% zaposlenih treba IT vještine u obavljanju posla (15% napredne IT vještine)
- 1 od 3 zaposlenih su u riziku od gubitka posla radi automatizacije i modernizacije poslovnih procesa
- Kao odgovor na socioekonomske i tehnološke izazove presudno je povećanje razine osposobljenosti pojedinca, razvoj transverzalnih vještina i bolje predviđanje potreba tržišta rada.

Postotak poslodavaca koji je prijavio poteškoće u pronalasku radne snage s potrebnim vještinama

Anketa poslodavaca

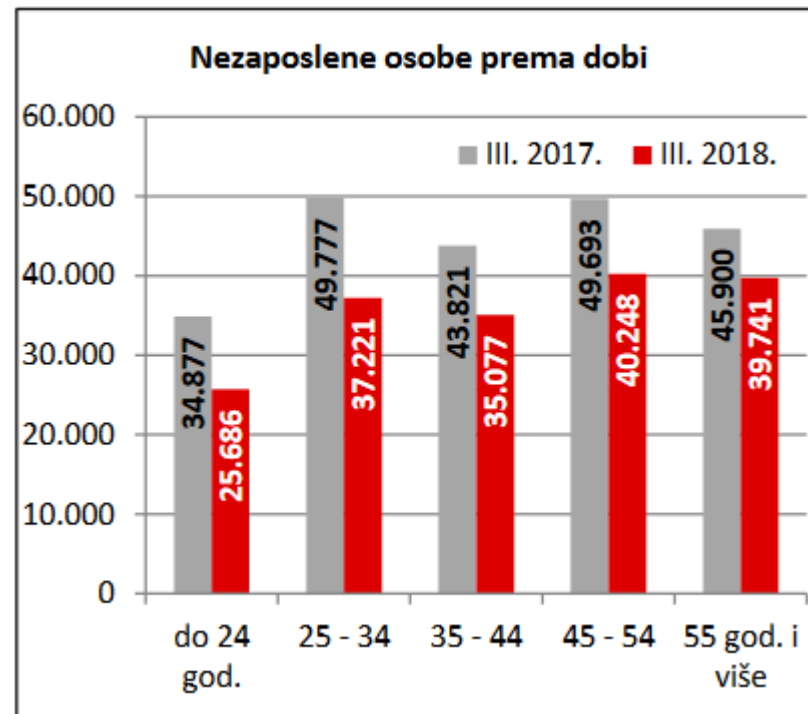
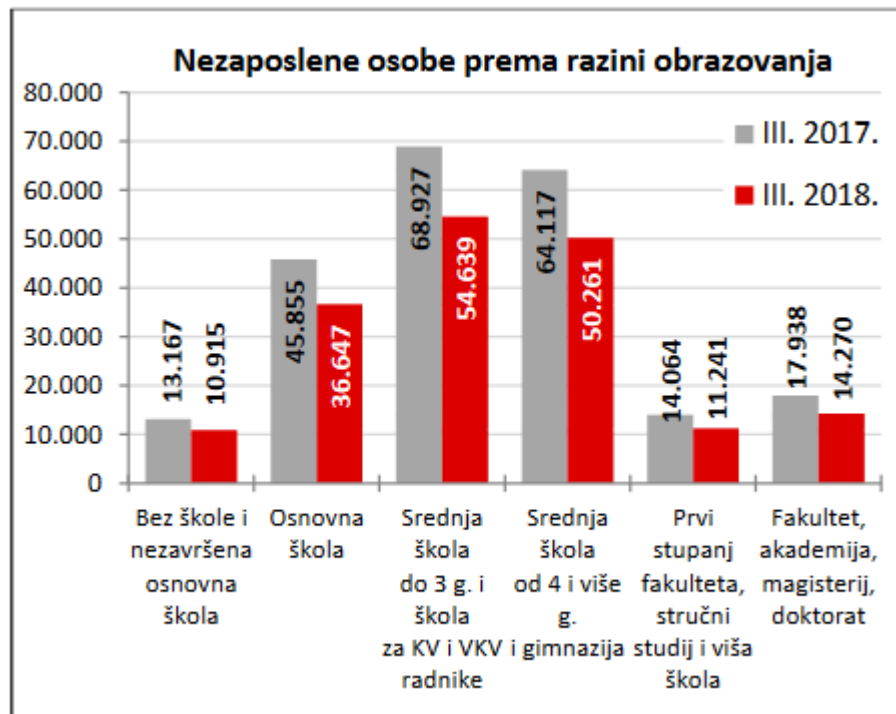
- 49% poslodavaca u RH potvrdilo je da su imali poteškoća prilikom pronalaženja potrebnih radnika, a s tim su se problemom češće susretali poslodavci u privatnom sektoru (60%).
- Najčešće poteškoće: nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom te nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim programom

Razlozi koji su poslodavcima stvarali poteškoće pri nalaženju radnika za zapošljavanje

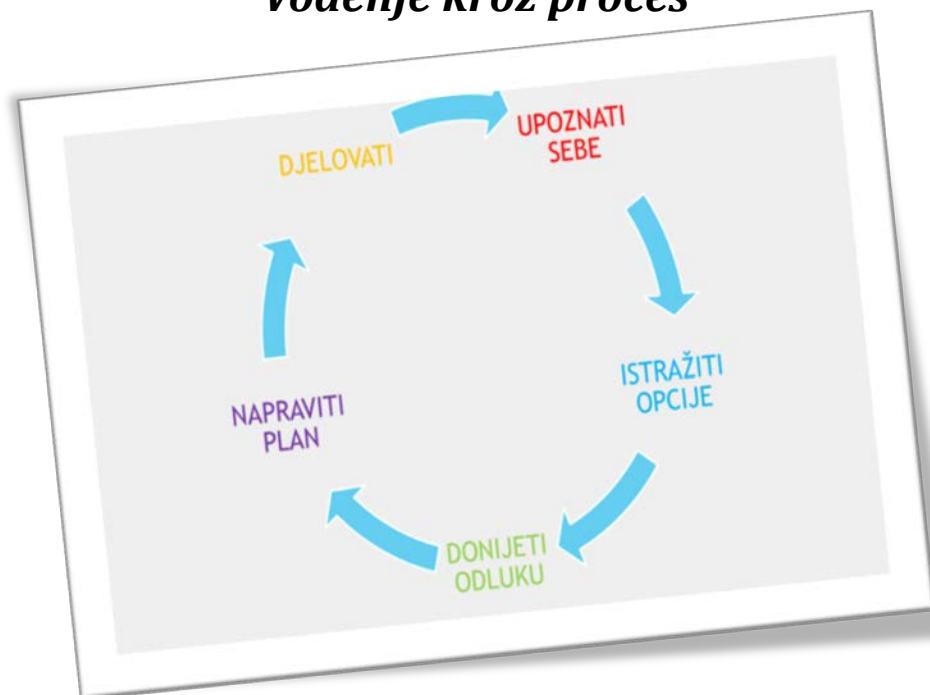
Struktura nezaposlenih osoba

- Trenutačni broj nezaposlenih: 169.454
- Trendovi na tržištu rada pokazuju pad broja nezaposlenih osoba svih razina obrazovanja te svih dobnih skupina

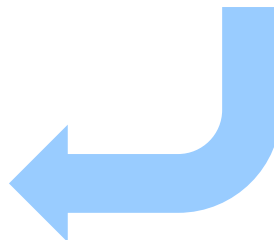
Značaj profesionalnog usmjeravanja

Vođenje kroz proces

Razvoj i implementacija cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja u svim segmentima obrazovnog sustava i rada.

- Ubrzane promjene u gospodarstvu i tehnologijama uvjetuju promjene koncepta „posao za cijeli život“ u koncept „cjeloživotne zapošljivosti“.
- Potrebe stalnog usklađivanja i unapređenja kompetencija u promjenjivim uvjetima tržišta rada i sve veća raznolikost ponude u obrazovanju dovode do povećane potrebe za planiranjem profesionalnog razvoja.
- Profesionalno usmjeravanje može pomoći pojedincima i organizacijama da se bolje prilagode okolnostima te budu motivirani i produktivni u novonastalim i netipičnim ekonomskim i socijalnim uvjetima.

Proces profesionalnog usmjeravanja u praksi

- Vještine upravljanja karijerom odnose se na načine prikupljanja i korištenja informacija o sebi, obrazovanju i svijetu rada kao i na vještine potrebne za donošenje i provođenje odluka i realizaciju karijernih prijelaza (iz jednog obrazovanja u drugo, iz obrazovnog sustava u svijet rada, s posla na posao te iz nezaposlenost u zaposlenost).

- Informiranje
 - ✓ Prikupljanje informacija
 - ✓ Obrada informacija
 - ✓ Prilagodba informacija ciljanim skupinama
 - ✓ Diseminacija informacija
- Savjetovanje
 - ✓ Ne direktivni pristup
- Praćenje

Podaci u svrhu predviđanja potreba tržišta rada

Informacije o tržištu rada bitan su element profesionalnog usmjeravanja:

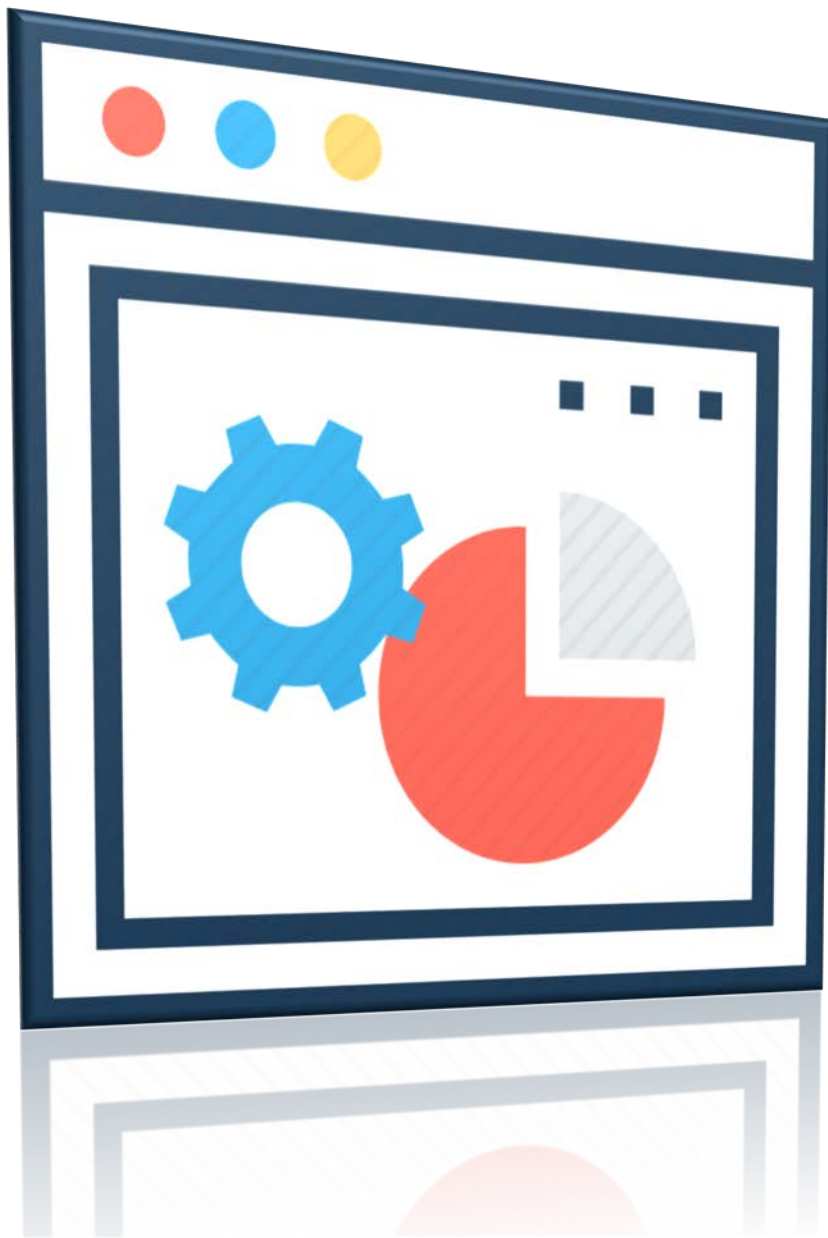
- Profil tržišta rada i trendovi u zapošljavanju, nezaposlenosti
- Informacije o zanimanjima, plaći i opisi poslova
- Informacije o kompetencijama potrebnim za obavljanje određenih zanimanja i ostale relevantne informacije vezane uz određena zanimanja
- Ostale informacije o potrebama poslodavaca i problemima na tržištu rada
- Obrazovna ponuda i uvjeti moraju biti točni, kvalitetni i dostupni

Forum za CPU i razvoj karijere

Ključni alati u svrhu predviđanja potreba tržišta rada

- Statistika on-line (HZZ)
- Anketa poslodavaca (HZZ)
- Anketa standarda zanimanja (MRMS i HZZ)
- Nacionalni portal tržišta rada (MRMS)
- E-savjetovanje (HZZ)
- CEDEFOP - Skills Panorama

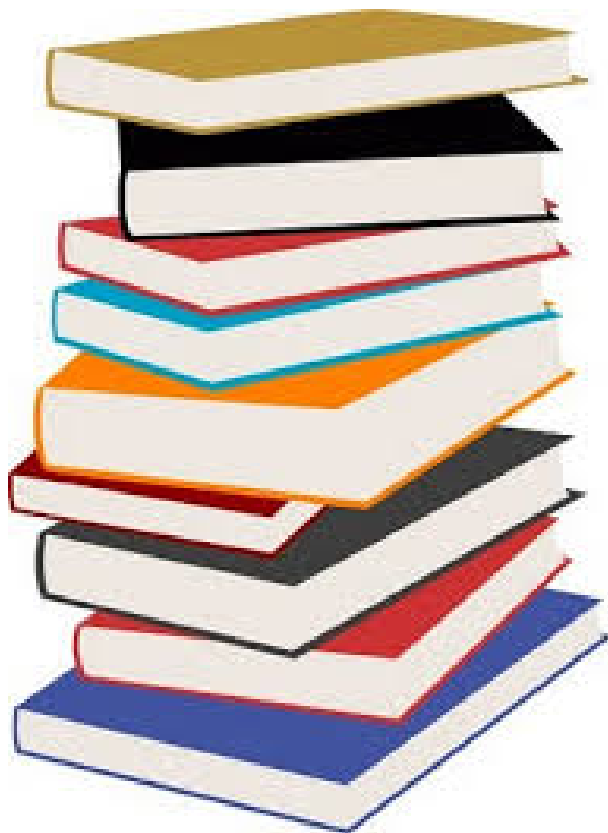
Alati samoprocjene

- Za uspješnu tranziciju karijere i donošenje odluka o razvoju karijere odgovorne su temeljne osobine pojedinca (profesionalni interesi, vrijednosti, istaknutost uloga, aspiracije, temeljna samoevaluacija, ličnost), životne okolnosti (socijalna podrška, obrazovanje roditelja, socioekonomski status obitelji, školski uspjeh), te profesionalna zrelost i sposobnost upravljanja karijerom
- **UPITNIK ZA SAMOPROCJENU OSOBINA LIČNOSTI POVEZANIH S POSLOM** namijenjen je određivanju obilježja pojedinca koja su važna za prilagođenost na različitim radnim mjestima i u raznim poslovnim situacijama. Ovaj upitnik služi za bolje upoznavanje s vlastitim osobinama i prepoznavanje koja to zanimanja i poslovi najviše odgovaraju osobinama.
- **MOJ IZBOR**, računalni program za profesionalno usmjeravanje namijenjen korisnicima koji razmišljaju o promjeni zanimanja i svima onima koji žele saznati dodatne informacije o pojedinim zanimanjima.

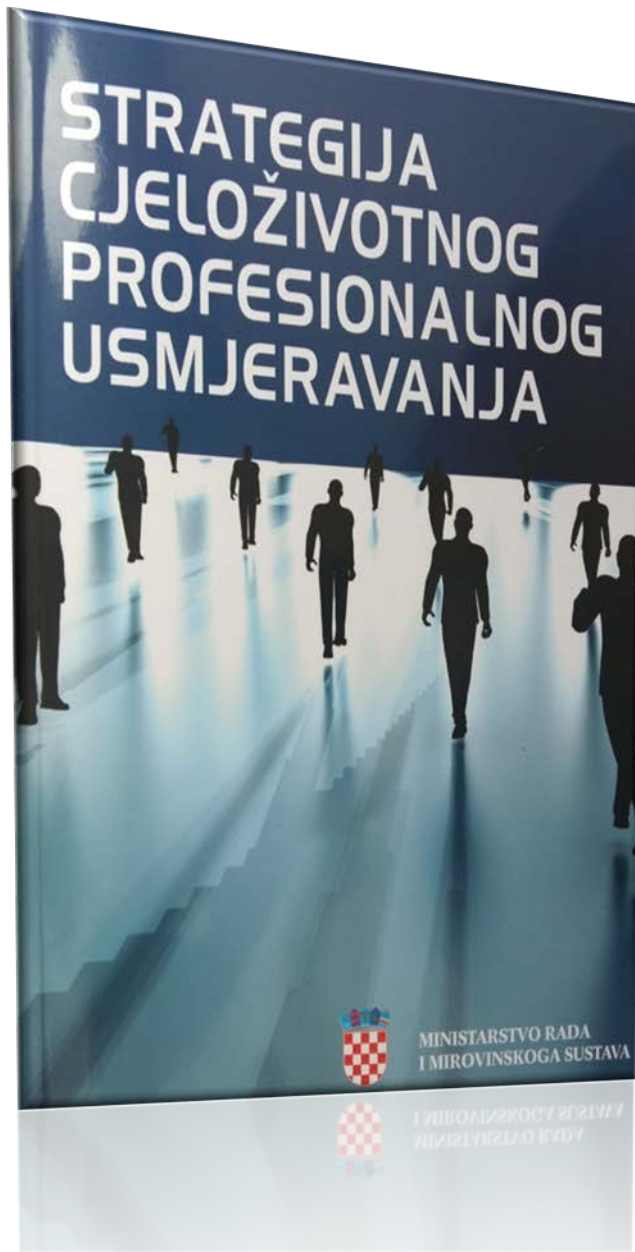

Teorijski pristupi profesionalnom usmjeravanju

- Izbor zanimanja kao proces klasifikacije (diferencijalno psihološka orijentacija)
 - Tipološke teorije profesionalnog usmjeravanja (Holland)
 - Psihodinamičke teorije
 - Teorije orijentirane na osobnost
- Izbor zanimanja kao proces odlučivanja
- Izbor zanimanja kao razvojni proces (razvojnopsihološka orijentacija)
 - E. Ginzberg, D.E. Super
- Izbor zanimanja kao proces interakcije
 - H. Reise, E. Lange
- Izbor zanimanja kao proces alokacije (sociološka orijentacija)
 - Daheim
- Izbor zanimanja kao proces učenja

Strategija za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u Republici Hrvatskoj

Strategija za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u Republici Hrvatskoj prvi je korak u sustavnom rješavanju uloge cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i upravljanja karijerom i implementaciji cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja u obrazovne sustave, sustave zapošljavanja i socijalnog uključivanja

- **KLJUČNI PRIORITETI:**

1. Uspostavljanje sustava za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje
2. Poticanje cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja prema potrebama tržišta rada i gospodarstva
3. Osiguravanje kvalitete usluga cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja
4. Jačanje svijesti o potrebi za cjeloživotnim profesionalnim usmjeravanjem i razvojem vještina upravljanja karijerom

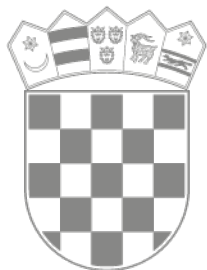

MINISTARSTVO RADA
I MIROVinskoga sustava

Akcijski plan provedbe Strategije

- Vlada je usvojila Akcijski plan provedbe strategije cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere u Republici Hrvatskoj za 2018. godinu
- Akcijski plan sadrži detaljno razrađen popis intervencija, kao i popis mjera i aktivnosti koji će odgovoriti na prepoznate izazove uzimajući u obzir kriterije i rokove provedbe, indikatore, izvore financiranja, korisnike, nositelje pojedinih aktivnosti, procedure praćenja, izvještavanja te evaluacije poduzetih mjera
- Za cjelovito praćenje aktivnosti AP-a zadužen je Forum za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u Republici Hrvatskoj, kao međuresorno koordinacijsko tijelo
- Jedan od ključnih ciljeva AP-a jest i kontinuirano podizanje svijesti i znanja o važnosti CPU i trendovima na tržištu rada.
- U okviru projekta će se, između ostalog financirati i izrada te implementacija modela uspostave cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere u radu s odraslim

MINISTARSTVO RADA
I MIROVINSKOGA SUSTAVA

Hvala na pažnji!

www.mrms.hr